

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2988>

Number: 37 , p. 203-215, Autumn I 2015

Yayın Süreci

Yayın Geliş Tarihi

03.07.2015

Yayınlanma Tarihi

04.09.2015

DEVLET KONSERVATUVARI MÜZİK VE SAHNE SANATLARI LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN GENEL KÜLTÜR DERSLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

*CONSERVATORY OF MUSIC AND PERFORMING ARTS HIGH SCHOOL
STUDENTS' OPINIONS ON GENERAL CULTURE COURSES*

Öğretmen Binnur ERGEN

Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

Doç. Dr. Işıl TANRISEVEN

Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

Özet

Bu araştırmanın amacı konservatuvar müzik ve sahne sanatları lisesi öğrencilerinin genel kültür derslerine ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Bu kapsamda öğrencilerin genel kültür derslerine verdikleri önem, önemin gerekçesi, derslerinin işlenişine ilişkin önerileri ve derslerinin önem sıralaması ile ilgili görüşleri araştırılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın araştırma grubunu bir üniversitenin Devlet Konservatuvarı müzik ve sahne sanatları lisesinin 9., 10., 11. ve 12 sınıflarına devam eden 27 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılarak yüz yüze görüşme yoluyla toplanmıştır. Sorular, ortak dersler olan Dil ve Anlatım, Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Tarih/ TC. İnkılap Tarihi ve Yabancı Dil derslerine yönelik olarak sorulmuştur. Toplanan veriler içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir. Lise öğrencilerinin genel kültür derslerinin çoğunluğunu önemli bulduğu ve bu derslerin işlenişine ilişkin görsel anlatım, tartışma ve yorumlamaya dayalı işleniş, öğrencinin aktif katılımı gibi önerilerde buldukları tespit edilmiştir. Derslerin önem sıralaması ise Yabancı Dil, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı, Dil ve Anlatım, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak görsel materyallerin kullanılması ve dersler arasında bağlantılar kurulması ile genel kültür derslerine verilen önemin artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konservatuvar, Genel Kültür Dersleri, Müzik Eğitimi, Sahne Sanatları

Abstract

The aim of the study is to identify conservatory of music and performing arts high school students' opinions on general culture courses. In this context, the opinions of students related to importance they give to their general culture courses, reason of the

importance, recommendations on the processing of the course, importance ranking of courses were investigated. In this research, qualitative research method is used. The research group was comprised of 27 9th, 10th, 11th and 12th grade conservatory music and performing arts high school students in a state university. The data were collected by a semi-structured interview form consisting of open-ended questions and developed by researcher through face to face interviews. Questions were asked in relation to being common courses such as Language and Expression, Turkish Language and Literature, Religious Culture and Moral Knowledge, History/ Revolution History of Turkish Republic and Foreign Language. The data were analysed by using content analysis technique. It was determined that high school students thought that the general culture courses are important, made suggestions such as visual presentation, teaching processing based discussion and interpretation, active participation of students. The importance ranking of courses was identified as, Foreign Language, History/ Revolution History of Turkish Republic, Turkish Language and Literature, Language and Expression, Religious Culture and Moral Knowledge. Based on that current research results, it is believed that the importance given to general education courses in conservatories will increase with the use of visual materials and establishing links between courses.

Key words: Conservatory, Genel Culture Courses, Music Education, Performing Arts

GİRİŞ

Konservatuvarlar, bir ülkenin sanat eğitimine yön vermesi ve kültürünü şekillendirmesi bakımından önemli etkileri olan kurumlardır. Devlet Konservatuvarları, bünyesinde müzik-bale ortaokulu, müzik-sahne sanatları lisesi veya bunlardan birini bulunduran eğitim kurumlarını ifade etmektedir (MEB, 2015). Ülkemizde sanatçı yetiştirmek amacı taşıyan konservatuvarlar kuruldukları günden bugüne sanatı meslek olarak seçen bireylerin yetişmesini sağlamış, istihdam yaratmış, ülke ve dünya kültürüne hizmet etmişlerdir (Türkmen, 2013). Ülke kültürünün gelişiminde ve değişiminde önemli bir etken olmasından dolayı, toplumların ve bireylerin değişen ve gelişen ihtiyaçları, eğitim sistemlerindeki değişimler, günümüz ülke ve dünya gerçekleri göz önünde bulundurularak en ideal en iyi ve en doğru konservatuvar modelinin ne olması gerektiğine ilişkin tartışmalar geçmişten günümüze varlığını sürdürmektedir (Türkmen, 2009).

Konservatuvarlarda çeşitli sanat dallarında eğitim verilmektedir. Türkmen (2013), beş farklı konservatuvar adı olduğundan, aynı işi yapan ama farklı adlandırmaları olan bölümler olduğundan, ortaokul-lisesi olan ve olmayan konservatuvarlardan bahsetmektedir. Hangi adlandırmalar altında olursa olsun tüm programların sanatçı yetiştirme amacına yönelik programlara sahip olduğu görülmektedir. Bu programlar içerisinde müzik eğitimi, konservatuvarlarda en yaygın olan sanat eğitimi alanıdır. Müzik eğitimi, “önceden planlanmış çeşitli amaçlar doğrultusunda bireysel ya da toplumsal olarak müzikal davranışlar kazanma süreci olarak tanımlanabilir” (Şeker, 2011: 1Müzik eğitiminin çocukların bireysel, toplumsal, kültürel gelişimine (Türkmen, 2010); özgüvenli, sosyal, hayatın güçlüklerine karşı pratik çözümler üretebilen yaratıcı bireyler olarak yetişmesine (Geboloğlu, 2010), başarılarının artmasına (Şendurur ve Akgül Barış, 2002) katkısı büyüktür. Buna ek olarak Uslu (2013) ve Uçan (1994), müziğin bireyi geliştirme, bireyin toplumsallaşmasını sağlama ve kültürel değerleri nesilden nesle aktararak kültürel birikimi artırma üzerindeki rolünden bahsetmiştir. Bu kapsamda konservatuvarların müzik eğitimi bünyesinde yaylı çalgılar, üflemeli-vurmalı çalgılar ve piyano ana sanat dalları yer almaktadır. Konservatuvarlarda eğitim verilen sanat dallarından diğeri de sahne sanatlarıdır. Devlet Konservatuvarları ve fakülteler bünyesinde;

sahne sanatları adı altında bale ana sanat dalı ve bu dala bağlı bale dansçılığı adı altında sanat dalları yer almaktadır (MEB, 2015).

Bu okulların amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ilköğretim ve ortaöğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesinin yanında "özel yetenek ve becerisi olan öğrencilerin müzik ve sahne sanatları alanlarında; a) İlgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini, b) Özel yetenek gerektiren üst öğretim programlarına hazırlanmalarını, c) Yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini, ç) Araştırmacılığa yönelmelerini, d) Ulusal ve uluslararası eserleri tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamak" olarak ifade edilmiştir (MEB, 2015). Bu amaçlar doğrultusunda konservatuar okullarında ilköğretim ve genel ortaöğretim kurumlarında zorunlu-ortak derslerle ilgili öğretim programı ile alan-yardımcı alan dersleri öğretim programları uygulanmaktadır.

Konservatuar programlarında belirtilen amaçların gerçekleştirilmesinde, bireylerin yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetiştirilmesinde müzik ve sahne sanatlarına bağlı alan ve yardımcı alan derslerinin yanı sıra zorunlu-ortak derslerin de öneminin büyük olduğu düşünülmektedir. Çünkü ortak zorunlu dersler içerisinde yer alan sosyal bilim disiplinleri etkin, üretken, yaratıcı, problem çözme becerisine sahip, kendini ve toplumunu tanıyan, sosyal uyum ve olgunluğa sahip öğrencileri yetiştiren dersler olarak kabul edilmektedir (Paykoç 1991). Buna ek olarak dil ve anlatım derslerinin okuma alışkanlıklarının kazandırılmasında bireylerin ifade becerilerinin gelişmesindeki rolü de yadsınamaz. Çünkü okuma alışkanlığının kazandırılmasında gençlik çağının önemli olduğu ifade edilmektedir (Keleş, 2006). Bu bağlamda, programda yer alan genel kültür dersleri olarak tanımlanan ortak-zorunlu derslerin öğrencilerin hem sosyo-kültürel gelişmelerini, hem de alan derslerinin bireyler üzerindeki olumlu etkilerine yönelik katkılarını da arttıracığı söylenebilir.

Konservatuar programlarının belirlenen amaçlar doğrultusunda etkili olabilmesi programın değerlendirilmesine ve değerlendirme sonuçlarına göre gözden geçirilerek düzenlenmesini gerektirmektedir (Türkmen, 2009). Alan yazın incelendiğinde doğrudan devlet konservatuvarı liselerinde uygulanan programların değerlendirilmesine ilişkin çalışmalara rastlanmamaktadır. Bununla birlikte yapılan pek çok çalışmada müzik eğitimi ile ilgili olarak eğitim programı sorunu (programın tasarımındaki sorunlar ve programın felsefi ve toplumsal temellerinden kaynaklanan sorunlar), öğretmen niceliği ve niteliği sorunu, ders saati sorunu, araç-gereç ve fiziki koşullar sorunu ve diğer bazı sosyal sorunlardan bahsedildiği ifade edilmektedir (Kahyaoğlu, ty.). Ek olarak doğrudan konservatuvara bağlı lise programlarında yer alan uygulamaların değerlendirilmesinden ziyade, Güzel Sanatlar lisesindeki öğrencilerin alan derslerinde yaşadıkları sorunların öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirildiği (İstanbulu ve Özçimen, 2013); üniversitelere bağlı devlet konservatuvarlarındaki alan derslerinin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirildiği (Türkmen ve Adar, 2009) araştırmalar ön plana çıkmaktadır. Alan dersleri ile ilgili değerlendirmelere ek olarak konservatuar öğrencilerinin ortak zorunlu genel kültür derslerine ilişkin bakış açılarının belirlenmesinin de derslerin etkililiğini ve programın niteliğini artırma anlamında önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle bu çalışmada, konservatuar lise bölümü öğrencilerinin genel kültür derslerine ilişkin görüşlerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı çerçevesinde şu alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Konservatuar öğrencilerinin genel kültür derslerinin önemine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Konservatuar öğrencilerinin genel kültür derslerinin işlenişine ilişkin önerileri nelerdir?

3. Konservatuvar öğrencilerinin genel kültür derslerinin önem sıralamasına ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada konservatuvar müzik ve sahne sanatları lise öğrencilerinin ortak zorunlu genel kültür derslerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bu amaçla, öğrencilerin derslere verdikleri önem, derslerin işlenişine ilişkin önerileri ve derslere verdikleri önem sıralaması incelenmiştir. Araştırma verileri yüz yüze görüşme yoluyla toplandığı için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesine bağlı devlet konservatuvarında Müzik ve Sahne Sanatları bölümünün 9., 10., 11. ve 12. Sınıfına devam eden 27 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma grubuna ait bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırma grubuna ait bilgiler

	Cinsiyet		Bölüm	
	Kız	Erkek	Sahne S.	Müzik
Sınıf				
9.sınıf	8	-	5	3
10.sınıf	1	4	-	5
11.sınıf	7	3	4	6
12.sınıf	2	1	1	2

Lise bölümünde kayıtlı toplam 30 öğrenciden 27’si gönüllü olarak çalışmaya katıldığı için araştırmada veriler 27 öğrenciden toplanmıştır. Bu çalışmaya katılan öğrencilerden 10 tanesi sahne sanatları bölümü, 17 tanesi de müzik bölümü öğrencileridir. Çalışmaya katılan öğrencilerden 19’u kız, 8’i erkek öğrencidir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada, Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi haftalık ders çizelgesi incelenmiş, 9., 10., 11. ve 12. Sınıflarda ortak dersler belirlenmiştir. Bu bağlamda lise öğrencilerinin ortak dersleri Dil ve Anlatım, Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Tarih/ TC. İnkılap Tarihi ve Yabancı Dil olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde çalışma grubunu betimlemek için öğrencilerin kayıtlı bulunduğu bölüm, cinsiyet ve sınıfı belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümünde ise araştırma soruları kapsamında her bir dersin önemine ilişkin görüşleri, verdikleri önemin nedenine ilişkin görüşleri, dersin işlenişine ilişkin önerileri ve derslerin önem sıralamasına ilişkin görüşleri sorulmuştur. Formun bu bölümünde 5 ders için 3’er soruya yer verilmiştir. Oluşturulan görüşme formu soruların anlaşılabilirliği, amaca uygunluğu bakımından 2 uzman görüşüne sunulmuştur. Formda yer alan sorular 27 öğrenciye yüz yüze görüşme yoluyla sorulmuştur. Her bir öğrenci ile görüşme süresi 9 ile 28 dakika arası sürmüştür. Görüşmeler, görüşülen kişilerin izni alındıktan sonra ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş, ayrıca yazılı olarak da kayıt altına alınmıştır.

Verilerin Analizi

Konservatuvar öğrencilerinin genel kültür derslerinin önemine ve derslerin işlenişine ilişkin önerileri içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir. İçerik analizi tekniği, belirli kurallara göre kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik bir çalışmadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2012). İçerik analizi yapmak amacıyla başlangıç olarak ses kayıt cihazı ve yazılı olarak kaydedilen öğrenci görüşleri detaylı yazılı dokümanlar haline getirilmiş, öğrencilerin kayıtlı buldukları bölüme ve sınıfa göre sırası ile numaralandırılmıştır (B9-3: Bale, 9. Sınıf, 3. Öğrenci). Soruların her biri bir tema olarak düşünülmüş, her bir soruya verilen cevaplar iki araştırmacı tarafından kodlanmıştır. İki araştırmacının oluşturduğu kodlar karşılaştırılarak görüş birliği sağlanmıştır. Ayrıca kodların sıklık derecesi frekans yoluyla tespit edilmiştir. İçerik analizi sürecini desteklemek için öğrencilerin ifadeleri betimlenmiş ve ifadelerinden aynen alıntılara yer verilmiştir. Konservatuvar öğrencilerinin genel kültür derslerinin önem sıralamasına ilişkin görüşleri ise frekans, yüzde ve aritmetik ortalama olarak sunulmuştur.

BULGULAR

Araştırmanın ilk alt probleminde öğrencilerin genel kültür derslerinin önemi, ikinci alt probleminde ise derslerin işlenişine ilişkin önerilerini tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma sorusu belirlenen her bir ders için ayrı incelenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. Öğrencilerin "Dil ve Anlatım" dersinin önemi ve dersin işlenişine ilişkin önerileri ile ilgili kodlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin Dil ve Anlatım dersinin önemi hakkındaki görüşleri ve işleniş önerileri

Önemli	f	Biraz önemli	f	İşleniş önerileri	f
Türkçe'nin ve Türk kültürünün korunması	4	Gelecekteki kullanımında belirsizlik	1	Görsel anlatım	10
Türkçe'nin özelliklerini bilme/öğrenme	15	Yazmaya dayalı sıkıcılık	2	Olumlu öğretmen tutumu	2
Akademik gereklilik	1	İlgi çekmeyen metinler	1	Müzik dersi ile ilişkilendirme	1
İletişim kurma	5			Tartışma ve yoruma dayalı olma	3
Üniversite sınavına giriş	1			Kütüphaneden yararlanma	2
Günlük yaşamda kullanma	2			Günlük yaşamdaki uygulamalara ağırlık verme	2
Yabancı dil öğrenmenin önemi	3			Bireysel farklılıklara hitap etme	1
Diksiyon-konuşma	5			Teknolojiyi kullanma	1
Genel kültür edinme	5			Söyleşiler düzenleme	1
Yazışmalarda gereklilik	2			İletişimi güçlendirme	1
				Kalıcılığın arttırılmasına yönelik	1

etkinlikler	
Yazı ağırlıklı işleniş	2
Kısa metinler	1
Açık havada ders	1
Araştırma ödevleri	1
İşitsel anlatım	1
Test çözme	1
Kitap okuma-anlatma	1
Etkili anlatım	3

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun dil ve anlatım dersini önemli buldukları bu görüşe ilişkin belirtilen gerekçelerin 8 kod altında toplandığı görülmektedir. Çalışma grubunun küçük bir bölümü ise dersin biraz önemli olduğunu ifade etmiş bu görüşe ilişkin gerekçeler ise 3 kod altında toplanmıştır. Önemli olduğunu ifade eden 15 öğrenci gerekçe olarak “Türkçe’nin özelliklerini bilme/öğrenme” konusundaki önemini ifade etmişlerdir. 4 öğrenci ise “Türkçe’nin ve Türk kültürünün korunması” bakımından önemli olduğunu söylemişlerdir. Bu görüşlerle ilgili olarak bale bölümünden bir öğrenci “Türkçe’nin özelliklerini bilmemiz lazım. Nerede, ne konuşacağımızı bilmek için dilimizi iyi bilmeliyiz (B9-3)”; müzik bölümünden bir öğrenci “Dil ve anlatım dersi kişinin hem yaşadığı ülkenin dilini öğrenmesinde ve hem de yaşadığı kültür ile o kültür hakkındaki bilgilerini çoğaltması konusunda önemlidir (M11-10)” ifadelerini kullanmışlardır. Derse ilişkin işleniş önerileri açısından ise en yüksek frekansa sahip öneri “görsel anlatım”dır (f=10). Bu öneri ile ilgili olarak müzik bölümünden bir öğrenci “Görseller benim ilgimi çok çeker, görsel ağırlıklı işleyebiliriz (M11-9)” ifadesiyle öneride bulunmuştur. Öğrencilerden küçük bir kısmı ise tartışma ve yorumlamaya dayalı olma (f=3), etkili anlatım (f=3), günlük yaşamdaki uygulamalara ağırlık verme (f=2) gibi önerilerde bulunmuştur.

Tablo 3. Öğrencilerin Türk Dili ve Edebiyatı dersinin önemi hakkındaki görüşleri ve işleniş önerileri

Önemli	f	Biraz önemli	f	İşleniş önerileri	f
Okuma sevgisi	3	Şiirlerin/metinlerin anlaşılabilirliği	1	Kitap okuma-anlatma	3
Genel kültürü geliştirme	12	İlgisizlik	1	Görsel anlatım	1
Şairleri/yazarları tanıma	6	Eski Türkçe’nin kullanımının sıkıcılığı	1	Yazar/şairlerin imza günlerine/panel ve söyleşilerine katılım,	3
Sanatsal/edebi yönü geliştirme	1			Tartışma, sorgulama ve yorumlamaya ağırlık verme	9
Duyguları ve düşünceleri geliştirme	2			Kütüphaneden ve farklı kaynaklardan yararlanma	4
Diğer derslerle ilişkili olma	2			Diğer derslerle ilişkilendirme	1
Eğlenceli işleniş	1			Algı ve anlayıştaki farklılıkları dikkate alma	1

Türkçenin geçmişini öğrenme	2	İşitsel anlatım(şiir dinleme)	4
Düşüncelerini yazma	1	Yazıya ağırlık verme	3
Türkiye’de geçmişte yaşanan zorlukları değiştirme	1	Müze gezileri	1
		Dergi çıkartma	1
		Sınıf içi disiplin sağlama	1
		Araştırma ödevleri	3
		Olumlu öğretmen tutumu	1
		Etkili anlatım	1
		Şair/yazarların eserlerinin öğrenilmesi	1

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Türk Dili ve Edebiyatı dersini önemli buldukları bu görüşe ilişkin belirtilen gerekçelerin 10 kod altında toplandığı görülmektedir. Çalışma grubunun küçük bir bölümü ise dersin biraz önemli olduğunu ifade etmiş bu görüşe ilişkin gerekçeler ise 3 kod altında toplanmıştır. Tablo incelendiğinde dersinin önemli olduğunu ifade eden 12 öğrencinin gerekçe olarak “Genel kültürü geliştirme”, 6 öğrencinin ise “şairleri ve yazarları tanıma” ile ilgili görüş belirttikleri görülmektedir. Bununla ilgili olarak öğrencilerden biri “Şairleri ve yazarları tanıyarak hayatları ile ilgili bilgi ediniyorum, genel kültürümü artırıyorum (B9-3)” ifadesini kullanmıştır. Dersin işleniş önerileri açısından tablo incelendiğinde ise en yüksek frekansa sahip öneriler görsel anlatım (f=10) ve tartışma, sorgulama ve yorumlamaya ağırlık verme (f=9) olarak ifade edilmiştir. Bu öneri ile ilgili olarak müzik bölümünden bir öğrenci “Konuları daha çok sorgulamadan yanayım. Çok fazla ezbere gittiğimizi düşünüyorum. Konular araştırılsa, paylaşılrsa ve tartışma ortamı yaratılsa ilgi çekici olabilir (M11-12).” ifadesiyle öneride bulunmuştur. Öğrencilerden küçük bir kısmı ise kütüphaneden ve farklı kaynaklardan yararlanma (f=4), yazar/şairlerin imza günlerine/panel ve söyleşilerine katılım (f=3), araştırma ödevleri yapma (f=3) gibi önerilerde bulunmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin önemi hakkındaki görüşleri ve işleniş önerileri

Biraz önemli	f	Hiç önemli değil	f	İşleniş önerileri	f
Müslümanlığın geçmişini bilme	2	Bireysel özgürlük	9	İnsani ve ahlaki değerlere ağırlık verme	3
		İşe yaramama	2	Tartışma, yoruma açık hale getirme	1
		Farklı inançlara sahip olma/hiçbir dine inanmama	7	Diğer dinlerin/mezheplerin konular arasında yer alması	17
		Zorunlu tutulma	7	Görsel anlatım	5
		Konuların sıkıcılığı	3	Sınıf içi disiplin sağlama	2

Konu tekrarları	1	Araştırma ödevleri	2
Dine karşı ilgisizlik	2	Olumlu öğretmen tutumu	6
		Etkili anlatım	1
		Gönüllülüğe dayanma	1
		Sınav zorunluluğu olmaması	1
		Seçmeli ders olma	1
		Diğer derslerle ilişkilendirme	3
		Dini hikaye/mitleri anlatma	1
		Ders saatini artırma	1
		Dersin önemini artırma	1

Tablo 4' incelendiğinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin biraz önemli olduğunu ifade eden öğrencilerin görüşlerinin bir kod altında toplandığı hiç önemli değil görüşünü ifade eden öğrencilerin görüşlerinin 7 kod altında toplandığı görülmektedir. Biraz önemli olduğunu ifade eden 2 öğrenci gerekçe olarak "Müslümanlığın geçmişini, tarihini bilme isteği" konusundaki önemini ifade etmişlerdir. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin hiç önemli olmadığını ifade eden öğrenciler gerekçe olarak "bireye özgürlük (f=9)" ve "farklı inançlara sahip olma (f=7)" ifadesini kullanmıştır. Bu görüşlerle ilgili olarak müzik bölümünden bir öğrenci: "Çünkü insanların farklı bakış açıları var. İnanan var, inanmayan var. Herkesin farklı inancına saygı duyulmalı.(M9-3)" görüşünü ifade etmiştir. Dersin işleniş önerileri açısından incelendiğinde ise en yüksek frekansa sahip öneri ise diğer dinlerin/mezheplerin konular arasında yer almasıdır (f=17). Bu öneri ile ilgili olarak müzik bölümünden bir öğrenci "Sadece Müslümanlığın bir mezhebi değil tüm mezhepleri, hatta tüm dinler ve mezhepleri öğretilmeli.(M11-11)" ifadesini kullanmıştır. Öğrencilerden küçük bir kısmı ise görsel anlatım (f= 5), insani ve ahlaki değerlere ağırlık verme (f=3), diğer derslerle ilişkilendirme (f=3) gibi önerilerde bulunmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Tarih/ TC İnkılap Tarihi dersinin önemi hakkındaki düşünceleri ve işleniş önerileri

Önemli	Biraz önemli	İşleniş önerileri	f
Atatürk'ü öğrenme	Merak uyandırmama	Konuları daha yüzeysel işleme	4 1 2
Tarihi, geçmişini bilmenin gerekliliği		Sorgulayarak, tartışarak, yorumlayarak öğrenme	23 4
Merak, ilgi uyandırma		Konuları karşılaştırmalı işleme	3 1
Bakış açısı kazandırma		Müfredatta değişiklik	1 1
Diğer derslerle ilişkili olma		Görsel anlatım	1 14
Araştırmayı sevme		Tartışma programları	1 1
Öz-kimlik		Örneklerle anlatım	2 1

kazanma				
Tarihten	ders	1	Öğretmenin tutumu	3
çıkarma				
Ülkeye	faydalı	2	Yakın tarihe ağırlık verme	1
olma, ülkeye sahip				
çıkma				
Vatan	sevgisi	1	Tarih ile ilgili filmler izleme	8
öğrenme				
Tarihteki	sebep-	1	Tarihi yerleri, müzeleri gezme	7
sonuç	ilişkili			
olaylar				
			Diğer derslerle ilişkilendirme	1
			Teknolojik araç-gereç	2
			bulundurma	
			Araştırma ödevleri	5
			Farklı kaynaklardan	4
			yararlanma	
			Öğrencinin derse katılımı	1

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Tarih/ TC İnkılap Tarihi dersini önemli buldukları bu görüşe ilişkin belirtilen gerekçelerin 11 kod altında toplandığı görülmektedir. Dersin önemli olduğunu ifade eden öğrencilerin büyük çoğunluğu (f=23) gerekçe olarak "tarihi/geçmiş bilmenin gerekliliği" konusundaki önemini ifade etmişlerdir. Bu görüşlerle ilgili olarak bale bölümünden bir öğrenci "*Geçmişini bilmeyen geleceğini bilemez (B9-3)*" ifadesinde bulunmuştur. Tarih/ TC İnkılap Tarihi dersinin biraz önemli olduğunu ifade eden bir öğrenci ise gerekçe olarak "merak uyandırmama" ifadesini kullanmıştır. Dersin işleniş önerileri açısından tablo incelendiğinde ise en yüksek frekansa sahip öneri ise görsel anlatımdır (f=14). Bu öneri ile ilgili olarak müzik bölümünden bir öğrenci "*sunumlar, slaytlarla ders işlemek daha iyi olacaktır*" görüşünü ifade etmiştir. Öğrencilerden küçük bir kısmı ise tarihi yerleri- müzeleri gezme (f=7), tarih ile ilgili filmler izleme (f=8), farklı kaynaklardan yararlanma (f=4) gibi önerilerde bulunmuştur. Bu önerilerle ilgili olarak bale bölümünden bir öğrenci "*Müze gezileri, Çanakkale gezisi gibi geziler etkili ve akılda kalıcı olurdu (B9-5)*" ifadesini kullanmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin Yabancı Dil dersinin önemi hakkındaki düşünceleri ve işleniş önerileri

Önemli	f	İşleniş önerileri	f
Mesleki önem-gereklilik	24	Konuşmaya dayalı öğrenci katılımı	15
İletişim kurma	10	İngilizce tiyatro oynama	2
Yurtdışında yaşama-çalışma	16	İngilizce şarkı öğrenme	2
Modern çağa uyum sağlama	11	İngilizce dizi/filmler izleme	8
Kültürel gelişim	2	İngilizce sözcükler yazma etkinlikleri	1
Evrensel olma	1	Almanca dersinin de müfredata alınması	1
Balede yer alan terimler	1	Öğretmenin mesleki yeterliği	1
Birden fazla dil bilme gerekliliği	2	Öğretmen- öğrenci iletişimi	1
		Seviye gruplarında uyum	2
		Algı ve anlayıştaki farklılıkları dikkate	1

alma	
Yabancı öğretmen	3
Dersi tamamen İngilizce işleme	1
Oyun gibi değişik etkinliklerle dersi öğrenme	5
Ders süresinin artırılması	2
Yurtdışı geziler düzenleme	3
Dilbilgisinin(gramer)Türkçe anlatımı	1
Çeviriye ağırlık verme	1
Telaffuza önem verme	1
Sosyal medya ile dil gelişimi	1
Görsel anlatım	6
İngilizce kitap okuma	1
Seviye gruplarını kaldırma	2
Ara sınavları(Quiz) arttırma	1
İşitsel dinleme	1
İngilizce ödevler	1

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Yabancı Dil dersini önemli buldukları bu görüşe ilişkin belirttikleri gerekçelerin 8 kod altında toplandığı görülmektedir. Öğrenciler bu görüşe gerekçe olarak en fazla “mesleki önem-gereklilik (f=24)”, “yurt dışında yaşama-çalışma (f=16)” konusunu ifade etmişlerdir. Bu görüşlerle ilgili olarak bale bölümü öğrencilerinden “Yaptığım iş gereğince yabancı dil bana çok lazım olacak. Yabancı dil olmadan yurtdışında mesleğimi yapamam. O yüzden çok gerekli benim için (B11-6).” ifadesini kullanmıştır. Dersin işleniş önerileri açısından tablo incelendiğinde ise “Konuşmaya dayalı öğrenci katılımı” görüşü en yüksek frekansa sahiptir (f=15). Bu öneri ile ilgili olarak bale bölümünden bir öğrenci “Yabancı dil dersinde konuşmak bizim pratiğimizi arttırmamızı sağlıyor (B12-10)”; müzik bölümünden bir öğrenci ise “Speaking çok yapılmalı. Biz ancak konuşmayı çok yaparsak yabancı dilimizi geliştirebiliriz.(M11-7)” ifadelerini kullanmışlardır.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde ise konservatuar öğrencilerinin genel kültür derslerine verdikleri önem sırasına ilişkin görüşleri incelenmiş, öğrencilerin verdikleri cevaplarla ilişkin frekans, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri Tablo 7’de incelenmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerinin genel kültür derslerinin önem sıralamasına ilişkin görüşleri

Dersler	1		2		3		4		5		X
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Dil ve Anlatım	6	24	3	12	6	24	10	40	-	-	2,80
Türk Dili ve Edb	3	12	6	24	11	44	4	16	1	4	2,76
Din K. ve Ah.	-	-	-	-	-	-	1	4	24	96	4,96
Tarih	3	12	13	52	6	24	3	12	-	-	2,36
Yabancı Dil	13	52	3	12	2	8	7	28	-	-	2,12

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde değerleri incelendiğinde %24’ünün Dil ve Anlatım dersine; %12’sinin Türk Dili ve Edebiyatı dersine; %12’sinin Tarih dersine; %52’sinin ise Yabancı Dil dersine birinci sırada önem verdiği tespit edilmiştir. Derslerin önem sıralamasının aritmetik ortalamalarına bakıldığında da Yabancı Dil dersinin 2,12 değeri ile 1. sırada; Tarih dersinin 2,36 değeri ile 2.sırada; Türk Dili ve Edebiyatı dersinin 2,76 değeri ile 3.sırada; Dil ve Anlatım dersinin 2,8 değeri ile 4.sırada ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin ise 4,96 değeri ile 5.sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırma sonuçları doğrultusunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun, ortak zorunlu genel kültür derslerinin önemli olduğu görüşüne sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğrenciler, Dil ve anlatım dersi açısından Türkçe'nin özelliklerini bilme/öğrenme, Türkçe'nin ve Türk kültürünün korunması gerekçelerine değinirken; Türk Dili ve Edebiyatı dersi açısından genel kültürü geliştirme, şairleri ve yazarları tanıma konuları üzerinde durmuşlardır. Din Kültürü derslerinin biraz önemli olduğunu ifade eden öğrenciler gerekçe olarak Müslümanlığın geçmişi, tarihini bilme konusundaki önemine vurgu yapmışlardır. Tarih dersi açısından tarihi/geçmiş bilmenin gerekliliği konusundaki önemini belirten öğrenciler, yabancı dil dersi açısından mesleki önem-gereklilik ve yurt dışında yaşama-çalışma isteği bakımından önemli olduğu üzerinde durmuşlardır. Doğrudan bir çalışma bulunmama ile birlikte meslek liselerinde öğrencilerin genel kültür derslerine ilişkin motivasyonlarının düşük olduğu, öğretmen ve okul yönteminin genel kültür derslerine yeterince önem vermemesinden dolayı bu derslerin tam olarak amacına ulaşmadığı ifade edilmektedir (Tüzel, 2013). Bu araştırmaya ilişkin bulgular incelendiğinde öğrenci görüşleri açısından aksi bir durumun söz konusu olduğu görülmektedir. Ortak zorunlu dersler içerisinde yer alan sosyal bilim disiplinlerinin etkin, üretken, yaratıcı, problem çözme becerisine sahip, kendini ve toplumunu tanıyan, sosyal uyum ve olgunluğa sahip öğrencileri yetiştiren dersler olduğu belirtilmektedir (Paykoç 1991). Türk Dili ve Edebiyatı gibi ifade dersleri öğrencilerin iletişim ve ifade becerilerinin artırılması, estetik zevk kazanmaları ve çalışma hayatındaki başarılarının artmasında oldukça önemli görülmektedir (MEB, 2005). Tarih öğretimiyle öğrencilere geçmişin bilgisi, kültür aktarımı ve kimlik kazandırmanın yanında, üst düzey düşünme becerisi gerektiren, fikirleri sorgulama gibi becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır (Demircioğlu, 2004). Genel kültür derslerinin önemi farklı alanlara göre farklılık gösterse de bilişsel ve duyuşsal, sosyal ve entelektüel beceriler kazandırma, kültürel değerleri aktarma, öğrenilenleri günlük yaşama aktarabilme becerisi kazandırma açısından işlevsel olduğu belirlenmiştir (Yıldırım ve Gündoğdu, 2011). Araştırmadan elde edilen sonuçlar genel kültür derslerinin önemini vurgulayan literatürle paralellik göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin en fazla önem verdikleri ders, Yabancı Dil dersidir. Bu dersi sırasıyla Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı, Dil ve Anlatım, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri izlemektedir. Ortaöğretim kurumları yabancı dil dersi öğretim programının, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarla ilgili becerilerini, iletişimsel yetilerini, çalışma becerilerini ve kültürler arası yetilerini geliştirmeyi amaçladığı belirtilmektedir (MEB, 2011). Öğrencilerin mesleki gereklilik, yurt dışında yaşama, modern çağa uyum sağlama gibi gerekçeler göstermeleri, sanat eğitimi sürecinde yabancı dil öğretim programının amacı olan kültürler arası yetiyi geliştirmede yabancı dil dersinin önemini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte sanat eğitimi kültürler arası süreci güçlendiren ve geliştiren bir değerler sistemi sunmaktadır (Karkın, 2014). Bu nedenle sanatçı yetiştirmeyi amaçlayan konservatuvarlarda öğrencilerin yabancı dili mesleki gelişimlerine, kültürler arası yetilerine katkı sağlayan önemli bir araç olarak gördükleri düşünülmektedir. Öte yandan araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğu bireysel özgürlük ve farklı inançlara sahip olma görüşünden hareketle din kültürü ve ahlak bilgisi dersine düşük düzeyde önem vermektedir. Günümüzde okul programı içerisinde din derslerinin geleneksel bir anlayıştan ziyade din içerisindeki farklı yorumların zenginlik kabul edilerek çoğulcu bir niteliğe sahip olması gerektiği kabul görmektedir. Ancak farklı dinlerle ilgili içeriğe %5 oranında yer verildiği tespit edilmiştir (Bulut, 2014). Bu bağlamda öğrencilerin büyük çoğunluğu diğer dinlerin/mezheplerin konular arasında yer alması gerektiği üzerinde durmuşlardır.

Araştırmadan elde edilen sonuca göre öğrencilerin derslerin işlenişine ilişkin önerileri daha çok görsel anlatım üzerine yoğunlaşmaktadır. Eğitimciler, en etkin öğrenme-öğretme ortamının öğrencilerin doğrudan deneyimlerine dayanması gerektiğini ifade etmektedir. Görsel-işitsel materyaller öğrencilerin dikkat, hatırlama, motivasyon süreçlerini arttırması, yaparak öğrenme fırsatı sunması açısından doğrudan deneyim anlamı taşımaktadır (Ojowu Ode, 2014). Öğretim sürecinde görsel işitsel materyallerin kullanılmasının, öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğini arttırdığı, bilginin derinlemesine ve detaylı öğrenilmesine, olumlu sınıf atmosferi oluşturmaya, öğretmenler ve öğrencilerin motive olmalarına katkı sağladığı (Rasul, Bukhsh ve Batool, 2011) ve öğrencilerin yaratıcılıklarını (Yazar ve Arifoğlu, 2012) arttırdığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun derslerin işlenişinde görsel anlatım üzerinde durması, küçük kısmının ise tartışma, sorgulama ve yorumlamaya ağırlık verme, uygulamaya ağırlık verme, günlük hayatla bağlantı kurma gibi önerilerde bulunmaları derslerin içeriğini anlamlandırmada etkin katılıma ve motivasyona ihtiyaçları olduğunu düşündürmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar konservatuvar öğrencileri için genel kültür derslerinin çoğunluğunun önemli olduğunu ortaya koymuştur. Ancak derslerin öğrencilerin aktif katılımına dayanması ve görsel materyallerin kullanılması ile öğrencilerin dikkat, başarı ve motivasyonlarının artacağı, böylelikle de derslere daha çok önem verecekleri söylenebilir. Bununla birlikte öğrencilerin aldıkları genel kültür dersleri ile alan dersleri arasındaki ilişkilerin kurulmasının da öğrencinin motivasyonunu arttıracığı düşünülmektedir. Bu anlamda genel kültür derslerinin yanı sıra meslek derslerinin de incelenmesi, disiplinler arasındaki bağlantıların nasıl kurulduğu ya da kurulacağı ile ilgili araştırmaların yapılmasına ihtiyaç olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Bulut, Z. (2014). "Dinsel Çoğulculuk ve Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programında Diğer Dinlerin Öğretimi". İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 3(2), 359-381.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Yayınları.
- Demircioğlu, İ. H. (2004). "Tarih ve Coğrafya Öğretmenlerinin Sosyal Bilimler Öğretiminin Amaçlarına Yönelik Görüşleri (Doğu Karadeniz Bölgesi Örneği)". Bilig, 31, 71-84.
- Geboğlu, B. (2010). Türk Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarları ile Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Başlangıç Keman Öğretiminin Karşılaştırmalı Analizi. Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- İstanbullu, S. ve Özçimen, A. (2013). "GSSL Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi ve Koro Eğitimi Derslerinde Yaşadıkları Sorunların Ders Çizelgesi Açısından Değerlendirilmesi (Niğde Örneği)". E-Journal of New Word Science Academy, 8(2), 1-11.
- Kahyaoglu, Y. (ty). "Eğitim ve Müzik Sosyolojisi". Sanat Dergisi, 147-158. <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunigsfd/article/viewFile/1025003257/1025003146>(ET: 22.06. 2015).
- Keleş, Ö. (2006). İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinde Kitap Okuma Alışkanlığının İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- MEB (2015). "Yükseköğretim Kurumları Devlet Konservatuvarları Müzik ve Bale İlköğretim Kurumları İle Müzik ve Sahne Sanatları Liseleri Yönetmeliği". Resmi Gazete. Sayı: 29237
- MEB. (2005). Türk Edebiyatı Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Basım Evi.

- MEB (2011). Ortaöğretim Kurumları İngilizce Dersi Öğretim Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Paykoç, F. (1991), Tarih Öğretimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Şeker, S.S. (2011). 9–11 Yas Grubu Çocuklarda OrffSchulwerk Destekli Keman Eğitiminin Keman Dersine İlişkin Tutum, Öz Yeterlik, Öz Güven ve Keman Çalma Becerisi Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şendurur, Y. ve Akgül Barış, D. (2002). "Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı". Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(1), 165-174.
- Türkmen, U. (2013) "Konservatuvar Eğitimine Sosyolojik Bir Bakış" Sosyal Bilimler Dergisi, 15(2), 63-79. <http://www.sbd.aku.edu.tr/arsiv/c15s2/c15s2b5ugurturkmen.pdf>, (ET:13.06.2015).
- Türkmen, U. (2009). "Konservatuvarların Yapılanma Sorunları: Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Yapılanma Çalışmaları". Üniversite ve Toplum Dergisi, 9 (1), <http://www.universite-toplum.org/text.php?id=389>, (ET: 15.06.2015).
- Türkmen, U. (2010). "Çocuğun Bireysel Toplumsal ve Kültürel Gelişiminde Amatör Müzik Eğitiminin Yeri, Problemleri ve Çözüm Önerileri". İlköğretim-Online. 9(3), 960-970.
- Türkmen, U. ve ADAR, Ç. (2009). "Türkiye'de Türk Müziği Nazariyatı ve Solfej Dersine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumlarının İncelenmesi". Kuramsal Eğitimbilim, 2(1), 57-72.
- Tüzel, S. (2013). "Meslek Liselerinde Türk Dili ve Edebiyatı eğitimi: Bir Durum Çalışması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 12(47), 21-40.
- Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- USLU, M. (2013). Müzik Eğitimi Aracılığıyla Aynı Yaş Gruplarının Sosyo-kültürel Değişimlerinin ve Gelişimlerinin Sağlanması. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi. 3(8), 197-202.
- Yıldırım, M. ve Gündoğdu, A. E. (2011). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Genel Kültür Derslerine Yönelik Görüşleri: Mersin Üniversitesi Örneği. Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelimler ve Sorunlar. 3, 1896-1905.
- Karkın, N. (2014). *Sanat eğitiminde kültürlerarası estetik yaklaşımlar ve karşılaştırmalar*. <http://izlekler.com/sanat-egitiminde-kulturlerarasi-estetik-yakinlasmalar-ve-karsilastirmalar/> (ET: 22.06.14).
- Yazar, T. ve Arifoğlu, G. (2012). A Research of Audio Visual Educational Aids on the Creativity Levels of 4-14 Year Old Children as a Process in Primary Education. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 51, 301-306.
- Rasul, S., Bukhsh, O., Batool, S. (2011). A study to analyze the effectiveness of audio visual aids in teaching learning process at uvniversity level. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 28, 78-81.
- Ojowu Ode, E. (2014). Impact of audio-visual resources on teraching and learning in some selected private secondary in Makurdi. *International Journal of Research in Humanities, Arts and Literature*, 2(5), 195-202.

